

Frisk Oslofjord: RESYME etter seminar 14/11-2018 Statens Park Tønsberg

Oslofjordens tilstand er svekket og fjorden er nærmest fiskedød. FRISK OSLOFJORD skal samle og formidle kunnskap om det undersjøiske landskapet og livet under de blå flater i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker og etablerer et grunnlag for kunnskapsbasert forvaltning. Kystforvaltning skal ikke lenger gjøres i blinde, og befolkningen, spesielt barn og unge som er framtidens beslutningstakere, skal opplyses for å styrke et bredt eierskap til fjorden og de tiltak som må gjennomføres. FRISK OSLOFJORD skal ta i bruk ny teknologi som kan revolusjonere framtidig kartlegging og overvåking i havet.

Prosjektet ble presentert i Auditoriet Statens Park Tønsberg den 11. nov. 2018 for nærmere 60 fremmøtte med representanter fra: Besøkssenter Færder nasjonalpark, Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark, Fiskeridirektoratet, Fylkesmannen i Vestfold, Fylkesmannen i Østfold, Færder kommune, Kystverket, Nasjonalparkstyrene, Miljødirektoratet / Statens naturoppsyn, Oslofjordens Friluftsråd, RFF Oslofjordfondet, Skjærgårdstjenesten Færder, Små fiskeren, Sparebankstiftelsen DNB, Statens naturoppsyn, Vannområde Horten-Larvik/Aulivassdraget, Vestfold fylkeskommune, Vestfold fylkeskommune Utdanningsavdelingen, Østfold fylkeskommune, Opplæringsavdelingen, samt deltakere fra de 6 partnere som har gått sammen for å gjennomføre prosjektet FRISK OSLOFJORD: Havforskningsinstituttet, Inspiria, Kartverket sjødivisjonen, Kongsberg Maritime, NGU og NIVA.

Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker er prosjekteier og Havforskningsinstituttet prosjektleder med administrativt og økonomisk ansvar for gjennomføring. Det er opprettet en styringsgruppe for prosjektet med medlemmer fra: Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, Vestfold fylkeskommune, Østfold fylkeskommune, Miljødirektoratet, Fiskeridirektoratet, Småfiskern og Kongsberg Maritime.

Prosjektet og forslått innsats fra partnerne i prosjektet ble presentert og diskutert.

Økologiske grunnkart står helt sentralt i innhenting og formidling av kunnskap om havbunnen og vannmassene. MAREANO er en standard for havbunnskartlegging offshore som skal sikre at faste data samles inn én gang med stor nøyaktighet og med høy gjenbruksverdi. Kartverket, NGU og HI vil med satsningsforslaget MARINE GRUNNKART ta i bruk MAREANO-standarder i kystnært farvann og legge denne til grunn for produksjon av økologiske grunnkart. I kystsonen er det utfordringer med kartlegging på grunt vann hvor ny metodikk må etableres, samtidig som det er behov for effektiv teknologi for flate-dekkende kartlegging. NIVA vil i prosjektet ta i bruk luftbåren drone for kartlegging (og overvåking) av grunne sjøområder som ålegressenger. Kongsberg Maritime vil bruke nye sensorer (ekkolodd, sonarer og foto) montert på overflatefartøy og selvgående undervannsfarkoster (HUGIN).

Det tas høyde for å kartlegge ca 300 km² av sjøbunnen fordelt omtrent likt mellom Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker. Dette representerer ca halvparten av det samlede nasjonalparkarealet og inkluderer arealer som på forhånd er utpekt som interessante med sikte på å vise stor bredde i det undersjøiske naturlandskapet og gi grunnlag for økt forståelse av det kompliserte økologiske samspillet mellom bunn, vannmasser og mangfoldet av arter som lever i nasjonalpark-området. Det arbeides videre med å framstille et omforent arealkart.

Kunnskap skal formidles bredt til allmennheten og spesielt til utvalgte mottakere som barn, unge og beslutningstakere, gjennom flere portaler som visningsentre i nasjonalparkene, vitensentre, tilrettelagt opplegg for skoler, produkter av økologiske grunnkart for saksbehandlere, med flere.

Inspiria leder et forprosjekt for å systematisere behov og leveranser fra prosjektet til ulike målgrupper. Det er et mål at alle skal kunne hente sitt kunnskapsgrunnlag fra kunnskapsbanken. Forprosjektet fra Inspiria leveres medio januar 2019, og det ble uttrykket en forventning til at Inspiria i tillegg til aktiviteter i vitensenteret og for skoler i regionen, også vil bidra til å utvikle metodikk for barn og unge som kan eksporteres til andre vitensentre og skoler, slik at plattformen for formidlingen av kunnskap om havet kan bli gyldig i alle landets regioner. Samtidig har instituttene i sitt oppdrag å drive formidling til forvaltning og beslutningstakere, samt til allmenheten.

Prosjektet FRISK OSLOFJORD skal i liten grad drive forskning og overvåking, men søke tett kontakt med pågående og nye forskningsprosjekt og overvåkingsaktiviteter som kan bidra med kunnskap til prosjektet og kunnskapsbanken. Spesielt er det tett samarbeid med prosjektet «Krafttak for kysttorsken».

Prosjektpartnerne har foreslått mange gode aktiviteter for å styrke og formidle kunnskap om det marine miljøet i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, som til sammen går langt ut over den økonomiske rammen på 28 millioner. Det er enighet om å søke finansiering til aktiviteter det ikke er rom for i prosjektet FRISK OSLOFJORD.

Det kom mange gode tilbakemeldinger fra møtedeltakerne som vil bli vurdert med sikte på et saksframlegg til styringsgruppen for fastsetting av gjennomføringsplan for prosjektet. Følgende tempoplan ble presentert:

- 2018
 - Prosjektetablering
 - Seminar Frisk Oslofjord: 14 nov
 - Detaljplanlegge og ev teste kartleggingsutstyr/kartleggingsselementer
 - Forprosjekt på kunnskapsbank kunnskapsformidling. Leveranse medio januar 19
- 2019
 - Kartlegge ved bruk av mange plattformer, inkl utprøving av ny teknologi
 - Kunnskapsbanketablering, kunnskapsinnskudd og skolerettet arbeid
- 2020
 - Utfyllende kartlegging og kunnskapsinnsamling
 - Kunnskapsinnskudd i kunnskapsbanken
 - Formidling til skoler, allmenheten og utvalgte målgrupper
- 2021
 - Formidling, sikre bankdrift, prosjektavslutning

Møtet ble avsluttet kl 15:20

Frithjof Moy

Vedlegg:

- Program for møtet
- Deltakerliste

PROGRAM for Frisk Oslofjord workshop den 14. november 2018

Auditoriet, Statens Park, Fylkesmann i Vestfold, Tønsberg

09:00 - 09:15	Åpning v Styreledere Nasjonalparkene Roar Jonstang og Eivind Norman Borge
09:15 - 09:45	Forslag til prosjektplan for Frisk Oslofjord v/Frithjof Moy Oppsummering av prosjekt og prosess så langt Budsjett og administrative forhold
09:45-13:15	Økologisk grunnkart
09:45-10:05	Eksempler på økologisk grunnkart v/ Miljødirektoratet (meldt forfall)
10:05-10:25	Hvilke behov skal et økologisk grunnkart dekke for Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker? v/Bjørn Strandli og Monika Olsen
10:25-10:45	Erfaringer fra Koster nasjonalpark v/ Anders Tyskland
10:45-11:00	Dagens tilstand i Ytre Oslofjord sett i et historisk perspektiv v/ Einar Dahl (HI)
11:00-11:15	MAREANO og Marine grunnkart v/ HI/NGU/KV
11:15-11:30	Muligheter for effektivisering og nye metoder for marin kartlegging v/ Arne Hestnes
11:30-12:00	Lunsj
12:00-13:30	Økologisk grunnkart (fortsetter)
12:00-13:00	Korte innspill fra aktørene: intensjon, eksisterende kunnskap, metoder, areal, Leveranse, kostnad og tidsplan. Aktørene samles i panel, ledes av Frithjof Moy
13:00-13:25	Oppsummering av innspill, totalt kart, diskusjon
13:25-13:45	Pause
13:45-15:20	Kunnskapsbanken
13:45-14:00	Status på arbeidet i forundersøkelse Inspira v/ Geir Endregard
14:00-14:15	Skoleeieres ønsker for kunnskapsbanken v/ VFK og ØFK, Lise Vestby og Gry Sørli
14:15-14:30	Nasjonalparksentrenes ønsker for Kunnskapsbanken v/ Nasjonalparkene: Bente Molvig og Thomas Olsen
14:30-15:20	Arbeidsøkt i plenum (Geir Endregard styrer) om: Innhold/bruk tilpasset skoler (alle) Innhold/bruk tilpasset allmenheten (alle) Innhold/bruk tilpasset forvaltning (alle) Innhold/ bruk tilpasset media, politikere etc. (alle)
15:20-15:30	Oppsummering Vel hjem

Påmeldte deltakere

Navn	Firma / Institusjon	e-post adresse
Bente Molvig	Besøkssenter Færder nasjonalpark	bente@ferdernasjonalsenter.no
Cecilie Notø	Besøkssenter Færder nasjonalpark	cecilie@ferdernasjonalsenter.no
Frank Jacobsen	Fiskeridirektoratet	frank.jacobsen@fiskeridir.no
Gunnar Svein Larsen	Fiskeridirektoratet	gular@fiskeridir.no
Gunnstein Bakke	Fiskeridirektoratet	gunnstein.bakke@fiskeridir.no
Knut Skjolden	Fiskeridirektoratet	Knut.Skjolden@fiskeridir.no
Ailin Gundersen Aarnes	Fylkesmannen i Vestfold	fmveagu@fylkesmannen.no
Gunnar Kleven	Fylkesmannen i Vestfold	fmvegl@fylkesmannen.no
Miguel Angel Segarra Valls	Fylkesmannen i Vestfold	fmvems@fylkesmannen.no
Natalie Allum	Fylkesmannen i Vestfold	fmvelill@fylkesmannen.no
Pål Otto Hansen	Fylkesmannen i Vestfold	fmvepoh@fylkesmannen.no
Karsten Butenschøn	Fylkesmannen i Østfold	Karsten.butenschon@fylkesmannen.no
Ronny Meyer	Færder kommune	ronny.meyer@faerder.kommune.no
Richard Fossum	Færder kommunestyre og nasjonalparkstyre	rich-fos@online.no
bjørn strandli	Færder nasjonalpark	fmvebvs@fylkesmannen.no
Bente K. Bjerke	Færder Nasjonalpark Styremedlem	ben-bje2@online.no
Carla Freitas Brandt	Havforskningsinstituttet	carla.freitas.brandt@hi.no
Einar Dahl	Havforskningsinstituttet	einar.dahl@hi.no
Frithjof Moy	Havforskningsinstituttet	moy@hi.no
Gro I. van der Meeren	Havforskningsinstituttet	GroM@hi.no
Lene Christensen	Havforskningsinstituttet	Lene.christensen@hi.no
Pål Buhl Mortensen	Havforskningsinstituttet	paalbu@hi.no
Arild Ness, formidler	Inspiria	arild.ness@inspiria.no
Geir Endregard , adm.dir.	Inspiria	Geir.Endregard@inspiria.no
Yngve Ellingsen, formidler	Inspiria	Yngve.Ellingsen@inspiria.no
Njål Tengs Abrahamsen	Kartverket sjødivisjonen	Njal.Tengs.Abrahamsen@kartverket.no
Torstein Ådland	Kartverket sjødivisjonen	torstein.adland@kartverket.no
Bjørn Jalving	Kongsberg Maritime	bjorn.jalving@km.kongsberg.com
Elin Selnesaunet	Kongsberg Maritime	elin.selnesaunet@km.kongsberg.com
Sverre Tetlie	Kongsberg Maritime	sverre.tetlie@km.kongsberg.com
Therese Mathisen	Kongsberg Maritime	therese.mathisen@km.kongsberg.com
John Morten Klingsheim	Kystverket	jmk@kystverket.no
Per Espen Fjeld	Miljødirektoratet / Statens naturoppsyn	per.espen.fjeld@miljodir.no
Tone Skalpe Bjørnli	Nasjonalparkstyret	tone.skalpe@bjornli.no
Eli Rinde	NIVA	eli.rinde@niva.no
Mats Walday	NIVA	mats.walday@niva.no
Jan Høst	Norges geologiske undersøkelse	Jan.Host@NGU.NO
Lilja Bjørnadottir	Norges geologiske undersøkelse	Lilja.Bjarnadottir@NGU.NO
Reidulv Bøe	Norges geologiske undersøkelse	reidulv.boe@ngu.no
Terje Thorsnes	Norges geologiske undersøkelse	terje.thorsnes@ngu.no
Anne Sjømæling	Oslofjordens Friluftsråd	anne@oslofjf.no
Annika Ljungström	Oslofjordens Friluftsråd	annika@oslofjf.no
Nicolay Moe	Oslofjordens Friluftsråd	Nicolay@oslofjf.no
Lill Irene Cressey	RFF Oslofjordfondet	lillirene@vfk.no
Øystein Hovde	Skjærgårdstjenesten Færder	oystein.hovde@havnoy.no
Torbjørn halvorsen	Små fiskeren	halvorsentb@gmail.com
Gerhard Nilsen	Sparebankstiftelsen DNB	gerhnilsen@gmail.com
Sissel Gregersen Karlsen	Sparebankstiftelsen DNB	sissel.karlsen@sparebankstiftelsen.no
Haakon Braathu Haaverstad	Statens naturoppsyn	hbh@miljodir.no
Agnes Hov Bjellvåg	Vannområde Horten-Larvik/Aulivassdraget	agnes@lettohuske.com

Kåre Pettersen	Vestfold fylkeskommune	Kare.pettersen@vfk.no
Lars Kjærstad	Vestfold fylkeskommune	larsk1@vfk.no
Lars Wilhelm Solheim	Vestfold fylkeskommune	larswilhels@vfk.no
Lise Vestby	Vestfold fylkeskommune	lisev@vfk.no
Olav Falk-Pedersen	Vestfold Fylkeskommune	olavfa@vfk.no
Hans Kristian Voje	Vestfold fylkeskommune Utdanningsavdelingen	hansvo@vfk.no
Eivind Borge	Ytre Hvaler nasjonalpark	enob@hvaler.kommune.no
Kari Agerup	Ytre Hvaler Nasjonalpark	Kaag@fredrikstad.kommune.no
Monika Olsen	Ytre Hvaler nasjonalpark	Fmosmoo@fylkesmannen.no
Atle Haga	Østfold fylkeskommune	atlhag@ostfoldfk.no
Gry Torun Sørli	Østfold fylkeskommune, opplæringsavdelingen	grysor@ostfoldfk.no